

ISSN 2657-3326



MONITOR ASEAN

GRUDZIEŃ 2018

„Monitor ASEAN” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w państwach Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej, ze szczególnym naciskiem na działania Chin w regionie. Monitor opracował Mateusz Chatys – młodszy analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR ASEAN

GRUDZIEŃ 2018

I. STOSUNKI CHINY-ASEAN

1 grudnia: współpraca lokalna zwiększa saldo w obrotach handlowych ASEAN z Chinami. Władze Regionu Autonomicznego Guangxi poinformowały, że dzięki multimodalnemu transportowi morskemu i kolejowemu dotarło znacznie więcej towarów z ASEAN do tego regionu. Ponadto, China Railway Nanning Group ogłosiło, że wytyczono niemal 700 nowych połączeń morsko-kolejowych między Chinami i państwami członkowskimi ASEAN, co zwiększyło napływ towarów do takich miast jak Chongqing, Chengdu, Kunming, Lanzhou i Guiyang. Sieć połączeń obejmuje również Singapur i inne główne porty w krajach Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej. Oprócz ilości towarów zwiększono również ich różnorodność o 41 nowych kategorii. Ważną część Nowego Międzynarodowego Korytarza Transportu Lądowo-Morskiego (ILSTC), stanowią szlaki przechodzące przez porty w Zatoce Beibu w Guangxi, umożliwiające szybki i tani transport towarów między zachodnimi Chinami i Azją Południowo-Wschodnią. Wcześniej ILSTC funkcjonował pod nazwą Południowego Korytarza Transportowego Chiny-Singapur, który został uruchomiony w ubiegłym roku.

1 grudnia: chińscy lekarze przeprowadzili darmowe zabiegi dla obywateli Birmy. Zespoły medyczne z Chin przeprowadziły bezpłatną operację oczu u 200 pacjentów w Mandalaj, drugim pod względem wielkości mieście w Birmie. Było to już piąte tego rodzaju przedsięwzięcie zrealizowane przez chińskich lekarzy, który objęli programem leczenia zaćmy już ponad 1000 osób. Bezpłatny program leczenia wad wzroku jest kolejnym efektem pogłębiającej się współpracy bilateralnej między państwami, przy czym największy nacisk jest położony na budowę korytarza gospodarczego Chiny-Birma, z którym wiążą się duże inwestycje infrastrukturalne.

3 grudnia: Chiny największym źródłem FDI w Malezji. Minister finansów Malezji - Lim Guan Eng, poinformował, że bezpośrednie inwestycje zagraniczne (FDI) w sektorze produkcyjnym wzrosły o 250% (11,75 mld USD) w porównaniu

STAN WOJENNY NA POŁUDNIU FILIPIN ZOSTAŁ PRZEDŁUŻONY

Filipiński Kongres podjął decyzję o rocznym przedłużeniu stanu wojennego na południu Filipin. Wniosek w tej sprawie złożył prezydent Rodrigo Duterte, którego zdaniem sytuacja na południu kraju nadal nie jest stabilna po tym jak miasto Marawi zostało odbite przez wojsko z rąk terrorystów z Państwa Islamskiego.

do roku ubiegłego. Największym źródłem tych inwestycji są Chiny, które odpowiadają za 32% FDI, na drugim miejscu znajduje się Indonezja z wynikiem 18,4% oraz Holandia z 17%. Z kolei w okresie od maja do września ilość FDI wzrosła blisko czterokrotnie do 8,39 mld USD w porównaniu do tego samego okresu z roku ubiegłego. Należy zaznaczyć, że dane nie zawierają niektórych najnowszych bezpośrednich inwestycji zagranicznych takich jak inwestycja typu greenfield firmy Micron Technology Inc. o wartości niemal 360 mln USD w Penang, dzięki której w ciągu pięciu lat zostanie zbudowana fabryka, która zapewni zatrudnienie dla tysiąca osób.

4 grudnia: na zachodzie Chin odbyła się 18. edycja targów granicznych Chiny-Wietnam.

W południowo-zachodniej części prowincji Yunnan odbyła się kolejna edycja targów, gdzie na 1220 stoiskach przedsiębiorstwa z Chin i Wietnamu, ale również Korei Południowej, Egiptu, Indonezji oraz Tajlandii zaprezentowały swoje produkty, wśród których znalazły się elektronika, ceramika, produkty rolne, żywność, odzież i meble. Targi odbywają się corocznie od 2001 roku zarówno po stronie chińskiej jak i wietnamskiej.

5 grudnia: forum ekonomiczne Wietnam-Chiny odbyło się w Ho Chi Minh.

W stolicy Wietnamu Chińska Rada ds. Promocji Handlu Międzynarodowego oraz Wietnamska Izba Handlowo-Przemysłowa zorganizowały Forum Współpracy Gospodarczej i Handlowej Wietnam-Chiny. Na forum ponad 200 chińskich i wietnamskich firm omówiło zapotrzebowanie rynku i możliwości współpracy między przedsiębiorstwami obu państw. Odbyło się w ramach większego przedsięwzięcia, którym były Międzynarodowe Targi Wietnamu 2018, a wzięło w nich udział ponad 750 firm z 20 państw i regionów, takich jak Białoruś, Chiny, Wielka Brytania, Rosja, Singapur, Korea Południowa, Turcja czy Stany Zjednoczone.

6 grudnia: Malezja chce pełnić rolę huba dla chińskich produktów w ASEAN.

Minister transportu Malezji - Anthony Loke Siew Fook powiedział, że Malezja pragnie zostać chińskim centrum przeładunkowym towarów dla Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN). Zdaniem ministra, Malezja posiada strategiczną pozycję w regionie dzięki licznym portom z łatwym dostępem do Morza Południowochińskiego i Cieśniny Malakka, a także bierze aktywny udział w chińskiej inicjatywie Pasa i Szlaku, w ramach której powstały dwa parki przemysłowe - jeden w Kuantan (Malezja), a drugi w Qinzhou, chińskim Regionie Autonomicznym Guangxi. Ponadto, w 2015 roku oba państwa podpisały „sojusz portowy”, w skład którego wchodzi 12 portów chińskich i 9 portów malezyjskich. W ramach współpracy realizowana jest wymiana specjalistycznej wiedzy i doświadczeń, wspólne badania oraz wzajemna pomoc techniczna. Anthony Loke Siew Fook powiedział również, że zaangażowanie chińskich spółek w główne projekty kolejowe Malezji pomogło w zwiększeniu jej zdolności i stopniowej modernizacji usług kolejowych na przestrzeni ostatnich lat.

6 grudnia: Indonezja oferuje chińskim inwestorom projekty infrastrukturalne o wartości 60 mld USD.

Wiceminister spraw morskich Indonezji - Ridwan Djamaluddin, poinformował, że rząd w Dżakarcie rozważa realizację nowych projektów infrastrukturalnych o wartości 60 mld USD w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku. Władze chcą uniknąć jednak chińskich pożyczek,

dlatego prowadzą negocjacje, żeby nowe inwestycje zostały zrealizowane na zasadach B2B. Głównymi warunkami strony indonezyjskiej jest zatrudnienie przy realizacji projektów własnych obywateli oraz transfer technologii. Nie bez znaczenia pozostają kwestie związane z wysokimi standardami budowy, które mają w jak najmniejszym stopniu wpłynąć na środowisku naturalne. W planach są między innymi cztery elektrownie wodne o łącznej wartości 35 mld USD w prowincji Borneo Północne, ale przedstawiono również propozycje budowy elektrowni jądrowej, portów lub kompleksów przemysłowych w Borneo Środkowym, Sumatrze Północnej czy Celebes Północnym.

10 grudnia: w Indonezji odbyła się konferencja promocyjna 2. edycji Międzynarodowych Targów Importowych Chin (CIIE). Chińska delegacja z zastępcą dyrektora CIIE - Liu Fuxue przedstawiła indonezyjskim przedsiębiorcom rezultaty pierwszej edycji targów która odbyła się w Szanghaju w listopadzie 2018 roku. W targach wzięło udział 3600 wystawców z ponad 170 państw, a całkowita liczba umów zawartych w trakcie tego wydarzenia osiągnęła wartość 57,8 mld USD. Indonezja jako jedno z 12 państw honorowych podczas targów przedstawiła oferty należące do 45 firm. Zastępca szefa Izby Przemysłowo-Handlowej Indonezji Yono Reksoprodjo stwierdził podczas konferencji, że CIIE toruje drogę indonezyjskim eksporterom, aby zaspokoić potrzeby chińskich konsumentów w ramach doskonałych stosunków handlowych między państwami. Natomiast dyrektor generalny ds. rozwoju produktów eksportowych w indonezyjskim Ministerstwie Handlu - Irma Sulistyawati zapewnił, iż w drugiej edycji targów weźmie udział jeszcze więcej krajowych przedsiębiorców.

11 grudnia: uczelnie wyższe z Chin, Azji Południowej i Południowo-Wschodniej podpisały umowę o konsorcjum. Przedstawiciele 103 uniwersytetów spotkali się w Kunmingu na Uniwersytecie Yunnan, gdzie założono sekretariat konsorcjum uczelni wyższych całego regionu. W jego skład weszło między innymi 45 chińskich elitarnych uczelni takich jak Uniwersytet Ludowy z Pekinu czy Uniwersytet Fudan z Szanghaju, a także najlepsze szkoły wyższe z pozostałych 14 państw, w tym Indii, Tajlandii i Singapuru. W ramach sojuszu będą się odbywały regularne spotkania rektorów, mające na celu wymianę doświadczeń i usprawnienie współpracy w zakresie wspólnych nadań naukowych oraz wymiany studentów i naukowców. Pierwszym sekretarzem przez najbliższy rok będzie rektor Uniwersytetu Yunnan - Lin Wenxun.

12 grudnia: chińsko-tajskie rozmowy polityków na wysokim szczeblu. Przewodniczący Stałego Komitetu Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych (OZPL) - Li Zhanshu, spotkał się w Wielkiej Sali Ludowej w Pekinie z przewodniczącym Krajowego Zgromadzenia Ustawodawczego Tajlandii - Pornpetch Wichitcholchai. Politycy poruszyli tematy związane ze strategią Tajlandia 4.0, projektem Wschodniego Korytarza Ekonomicznego, a także prowadzenia współpracy w zakresie infrastruktury, zdolności przemysłowych, internetowych transakcji finansowych, zaawansowanych technologii i turystyki. Biorąc pod uwagę fakt, że w 2019 roku Tajlandia obejmie prezydencję w ASEAN, obie strony wyraziły chęć intensyfikacji działań na rzecz finalizacji umowy o wolnym handlu - Wszechstronnego Regionalnego Partnerstwa Ekonomicznego (RCEP).

14 grudnia: chiński ambasador w Wietnamie podkreślił rozwój stosunków dwustronnych między państwami. Xiong Bo rozpoczął właśnie kolejną kadencję na stanowisku chińskiego ambasadora w Wietnamie. Z tej okazji odbyło się przyjęcie w ambasadzie, na którym podsumował rozwój relacji bilateralnych, a także podkreślił rolę spotkań między wysokimi przedstawicielami obu państw. Wietnam stał się największym parterem handlowym Chin spośród państw członkowskich ASEAN, a ubiegłoroczna wymiana dwustronna wyniosła 120 mld USD.

14 grudnia: delegacja Komunistycznej Partii Chin przybyła do Laosu. Na specjalne zaproszenie Laotańskiej Partii Ludowo-Rewolucyjnej przybyła chińska delegacja, na czele której stanął Lu Xi, będący członkiem Stałego Komitetu Centralnej Komisji Dyscypliny Partyjnej KPCh. Została przyjęta przez Bounthonga Chitmany'ego, należącego do Centralnego Komitetu i Komitetu Kontroli LPLR, a głównym tematem rozmów była wymiana doświadczeń związanych ze zwalczaniem korupcji i innych patologicznych zachowań w ramach funkcjonowania partii. Delegacja KPCh zorganizowała seminaria poświęcone metodologii i doświadczeń w zakresie zarządzania partią i postępowaniami antykorupcyjnymi.

14 grudnia: Chiny i Filipiny zbudują zakład metalurgiczny za kwotę 4,4 mld USD. Chińska ambasada na Filipinach wydała oświadczenie z informacją, iż Hebei Iron & Steel Group oraz Philippine Steel Asia Manufacturing Corporation podpisały protokół ustaleń na budowę zintegrowanej fabryki metalurgicznej na południu Filipin o wartości 4,4 mld USD. Nowa inwestycja zajmie obszar 305 hektarów, a jej budowa powinna zakończyć się w ciągu 3-5 lat. Minister handlu Filipin - Ramon Lopez, przyznał, że będzie to największa chińska inwestycja w kraju, a po jej ukończeniu będzie produkować 8 mln ton rocznie różnego rodzaju produktów, takich jak gwoździe, spinacze do papieru, blacha, oraz szeroki wachlarz materiałów budowlanych.

16 grudnia: minister spraw zagranicznych Chin przybył z oficjalną wizytą do Laosu. Wang Yi, pełniący funkcję ministra spraw zagranicznych Chin i Radcy Stanu spotkał się z prezydentem Laosu - Bounnhang Vorachit w Wientian. Przywódca Laosu zadeklarował uczestnictwo w 2. Forum Pasa i Szlaku poświęconemu Współpracy Międzynarodowej, które odbędzie się w przyszłym roku w Chinach. Politycy podkreślili, że w 2019 roku przypada 10. rocznica nawiązania kompleksowego strategicznego partnerstwa między państwami, dlatego należy zintensyfikować działania na rzecz budowy korytarza gospodarczego Chiny-Laos, wpisującego się w inicjatywę Pasa i Szlaku.

17 grudnia: w Laosie odbył się 4. szczyt ministrów spraw zagranicznych w ramach współpracy regionu Lancang-Mekong. W Luang Prabang odbyło się spotkanie ministrów spraw zagranicznych sześciu państw biorących udział we współpracy regionu Lancang-Mekong, które zostało zwieńczone wspólnym komunikatem prasowym potwierdzającym kontynuację współpracy opartej na zasadach konsensusu, równości i wzajemnych konsultacjach. Ministrowie zgodzili się promować synergii krajowych strategii rozwoju, a także racjonalny przepływ i optymalną alokację czynników produkcji oraz rozpocząć dyskusję na temat budowy

korytarza gospodarczego Lancang-Mekong dla obopólnych korzyści i wspólnego dobrobytu. Ogłoszone również, że piąte spotkanie szefów resortów MSZ odbędzie się w grudniu 2019 roku w Chinach, natomiast trzeci szczyt liderów państw w styczniu 2020 roku.

18 grudnia: Chiny i Tajlandia zgodziły się na wspólny rozwój usług turystycznych w regionie Złotego Trójkąta. Chińska Yunnan Provincial Tourism Investment i tajska New Chiang Saen Group podpisały w Chiang Saen trzy umowy, dotyczące wspólnego marketingu i organizacji wycieczek łodzią wzdłuż rzeki Mekong. W trakcie rejsu turyści będą mogli podziwiać krajobraz Tajlandii, Laosu i Birmy. Ponadto firmy zgodziły się na uruchomienie usługi przewozu łodzi z portu w Chiang Saen w północnej Tajlandii do Jinghong w chińskiej prowincji Yunnan, a także do Luang Prabang w Laosie i Kengtung w Birmie. Nowe umowy wpisują się w wizję „pięciu miast, czterech państw” przedstawionej przez Tajlandię, która ma na celu rozwój współpracy z zakresu usług turystycznych całego regionu. Burmistrz Chiang Saen - Chayagrit Nissaisook, zapowiedział, że w planach jest przekształcenie starego portu towarowego w duży kompleks turystyczny. Koncepcja ta zostanie wsparta przez rząd centralny, ponieważ Urząd Turystyki Tajlandii ogłosił, iż w planach jest również budowa międzynarodowego portu lotniczego, a cała inwestycja ma wynieść 1,19 mln USD.

20 grudnia: w ramach Azjatyckiego Forum Boao zorganizowano Forum Promocji Gospodarczej Chiny-Wietnam. W Hanoi odbyło się Forum Promocji Gospodarczej Chiny-Wietnam, które przyciągnęło 500 przedstawicieli rządu i przedsiębiorców obu państw. Sekretarz generalny Azjatyckiego Forum Boao - Li Baodong, podczas ceremonii otwarcia podkreślił, że Boao zawsze angażuje się w promowanie pogłębiania przez Chiny dwustronnej i wielostronnej pragmatycznej współpracy gospodarczej oraz handlowej z krajami azjatyckimi. Z kolei minister spraw zagranicznych Wietnamu - Le Hoai Trung, podkreślił, że bardzo dużo wietnamskich przedsiębiorców wzięło udział w pierwszej edycji Międzynarodowych Targów Importowych w Szanghaju, które odbyły się w listopadzie bieżącego roku i każde kolejne inicjatywy promocji współpracy gospodarczej między państwami mają istotny wpływ na wzmocnienie relacji dwustronnych.

24 grudnia: Chiny wyraziły poparcie dla decyzji o wstrzymaniu działań militarnych przez birmańskie wojsko i grupy zbrojne mniejszości etnicznych. Rzeczniczka prasowa chińskiego MSZ - Hua Chunying, wydała oświadczenie, w którym podkreślono, że decyzja ta będzie miała znaczący wpływ na postęp w rozmowach pokojowych i przyczyni się do stabilizacji wewnętrznej sytuacji w Birmie. Biuro Naczelnego Dowódcy Sił Obronnych Birmy ogłosiło 21 grudnia, że zawiesi wszystkie działania wojskowe w północnej Birmie przez ponad cztery miesiące do 30 kwietnia 2019 roku, w celu przeprowadzenia rozmów o zawieszeniu ognia z innymi frakcjami w regionie. Chiny na prośbę władz Birmy od dłuższego czasu pełnią rolę mediatora między zbrojnymi ugrupowaniami mniejszości etnicznych, zwłaszcza Armią Wyzwolenia Kaczinu i birmańskim wojskiem.

27 grudnia: Chiny przeprowadziły operację rozbrajania min na granicy z Birmą. Oddział Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej przeprowadził operację, mającą na celu rozbrojenie min znajdujących się na granicy z Birmą w mieście Mangshi w południowo-zachodniej części prowincji Yunnan.

27 grudnia: Chiny dążą do wzmocnienia współpracy z ASEAN w zakresie zarządzania katastrofami naturalnymi. W związku z dużymi stratami i wysoką liczbą ofiar spowodowanymi przez tsunami w Indonezji Chiny dążą do opracowania protokołu ustaleń wspólnie z ASEAN w sprawie zarządzania sytuacjami kryzysowymi spowodowanymi przez katastrofy naturalne. Rzeczniczka chińskiego MSZ - Hua Chunying, podkreśliła, że w ramach Regionalnego Forum ASEAN, Chiny i państwa członkowskie stowarzyszenia zrealizowały szereg seminariów dotyczących radzenia sobie z katastrofami morskimi, trzęsieniami ziemi, zmianami klimatycznymi

i katastrofami przybrzeżnymi w regionie, ale należy poczynić kolejne kroki mające na celu ulepszenie mechanizmów reagowania w kryzysowych sytuacjach. Chiny wyraziły gotowość podzielenia się doświadczeniami, koncepcjami i technologiami dotyczącymi pomocy w przypadku klęsk żywiołowych z krajami w regionie.

29 grudnia: Chiny i Birma podpisały protokół ustaleń w sprawie programu rozwoju talentów z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT). Chińska firma telekomunikacyjna Huawei oraz Komitet Rektorów pod kierownictwem Ministerstwa Edukacji Birmy podpisała protokół ustaleń dotyczący rozwoju talentów z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Umowa obejmuje współpracę w zakresie organizacji kursów ICT, sponsorowanie programu "Seeds for the Future", utworzenie Akademii Huawei, przyznawanie stypendiów najlepszym uczniom, organizowanie Dnia Otwartego Młodzieży w Huawei, a także pomoc w badaniach naukowych związanych z technologiami ICT w Birmie. Podobna umowa została podpisana już w 2014 roku, dzięki której ponad 1500 studentów z Birmy odbyło specjalistyczne szkolenia w ciągu czterech lat. Po ceremonii podpisania protokołu zorganizowano uroczyste wręczenie 50 najlepszym studentom z uczelni technicznych i informatycznych stypendiów w wysokości 1000 USD.

II. Polityka w ASEAN

2 grudnia: Malezyjskie Stowarzyszenie Chińczyków żąda rozwiązania koalicji Frontu Narodowego. Przewodniczący Malezyjskiego Stowarzyszenia Chińczyków - Wee Ka Siong, poinformował na konferencji prasowej, że podczas 65. zjazdu partii podjęto decyzję o rozwiązaniu koalicji Frontu Narodowego, która przegrała ostatnie wybory w maju 2018 roku po raz pierwszy od uzyskania przez Malezję niepodległości. Decyzja ta może jednak zostać podjęta przez największą partię należącą do koalicji, czyli Zjednoczoną Narodową Organizację Malajów, której szefem był premier Najib Razak, przeciwko któremu toczy się postępowanie w największej aferze korupcyjnej w kraju związanej z państwowym funduszem inwestycyjnym 1MDB. Po przegranych wyborach z trzynastu partii, które wchodziły w skład Frontu Narodowego zostały

tylko cztery. Wee Ka Siong zaapelował o utworzenie nowej koalicji, która będzie reprezentowała bardziej zróżnicowane poglądy dzięki czemu zdobędzie większe poparcie w kolejnych wyborach.

3 grudnia: Kambodża zrewiduje zakazy nałożone na opozycję polityczną w obawie przed sankcjami ze strony Unii Europejskiej. Parlament dokona przeglądu pięcioletniego zakazu działalności politycznej nałożonego na 118 członków Partii Narodowego Ocalenia Kambodży, która została rozwiązana przez Sąd Najwyższy w listopadzie 2017 roku. Ma to związek z rozpoczęciem procedury przez Unię Europejską, której efektem może być likwidacja bezcłowego dostępu Kambodży do rynku UE. Działania te zostały podjęte w wyniku ostatnich wyborów parlamentarnych, w których Kambodżańska Partia Ludowa z premierem Hun Senem na czele zdobyła wszystkie miejsca w parlamencie.

5 grudnia: imigranci Rohingja przyłynęli łodzią do Indonezji. Przedstawiciele muzułmańskiej mniejszości etnicznej, prześladowanej w Birnie, przyłynęli drewnianą łodzią do prowincji Aceh na Sumatrze. Jest to już kolejna grupa, która uciekła z Birmy do Indonezji, będącej państwem muzułmańskim. Zdecydowana większość Rohingja ucieka jednak do sąsiadującego z Birną Bangladeszu. Władze Birmy są szeroko krytykowane na arenie międzynarodowej za brak działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa muzułmanom w Birnie, zdominowanej przez wyznawców buddyzmu.

5 grudnia: Prezydent Filipin wręczył nagrodę singapurskiej organizacji non-profit. Rodrigo Duterte wręczył nagrodę Kaanib ng Bayan (Partnera Państwa) organizacji non-profit - Zagranicznego Stowarzyszenia Pracowników Domowych na rzecz Wsparcia Społecznego i Szkoleń (Foreign Domestic Worker Association for Social Support and Training). Organizacja jest wspierana przez singapurskie Ministerstwo Zasobów Ludzkich, a w toku swojej działalności udzieliła pomocy Filipińczykom zatrudnionym w Singapurze, poprzez organizację różnego rodzaju kursów i szkoleń umożliwiających zdobycie nowych umiejętności.

6 grudnia: władze Birmy zamykają obozy dla Rohingja, ale segregacja pozostaje. Sytuacja muzułmańskiej mniejszości etnicznej w Birnie, mimo międzynarodowej krytyki działań rządu Aung San Suu Kyi nie ulega polepszeniu. W północnym stanie Rakhine wciąż ponad 128 tys. Rohingja mieszka w przeludnionych obozach. Radczyni Stanu Birmy zapowiedziała likwidację obozów, ale z wywiadów przeprowadzonych przez ONZ wynika, że muzułmanie nie mogą powrócić na tereny skąd zostali przesiedleni. Zamiast tego budowane są stałe domy dla Rohingja w bezpośrednim sąsiedztwie obozów, co jest dowodem na utrzymującą się segregację w Birnie. W oficjalnym oświadczeniu minister ds. opieki społecznej, pomocy humanitarnej i przesiedlenia - Myat Aye poinformował, że rząd współpracuje z ONZ nad krajową strategią zamykania obozów. Działania te nie odniosą jednak zamierzonego efektu, jeżeli władze nie zlikwidują zakazu swobody przemieszczania się po kraju dla muzułmanów.

7 grudnia: były filipiński senator oskarżony o oszustwa został uniewinniony. Sąd antykorupcyjny orzekł, że prokuratura nie przedstawiła wystarczających dowodów,

potwierdzających, iż były senator - Ramon Revilla brał udział w oszustwach na łączną kwotę 4,2 mln USD. Z kolei jego dwóch współników, prawnik - Richard Cambe oraz autorka planu oszustwa - Janet Napoles, zostali skazani na 40 lat pozbawienia wolności. Senator najprawdopodobniej uniknął wyroku skazującego, ponieważ utrzymuje dobre relacje z obecnym prezydentem – Rofrigo Duterte.

7 grudnia: prezydent Filipin dąży do przedłużenia stanu wojennego na południu kraju.

Rodrigo Duterte złożył wniosek o przedłużenie stanu wojennego na południu Filipin do końca 2019 roku. Jego zdaniem sytuacja nadal musi być kontrolowana przez wojsko, po tym jak w 2017 roku ekstremiści muzułmańscy należący do Państwa Islamskiego opanowali miasto Marawi, a w wyniku pięciomiesięcznych walk zginęło ponad 1200 osób. Wiele środowisk zajmujących się prawami człowieka zgłosiło sprzeciw w tej sprawie, ponieważ ich zdaniem nie występuje już realne zagrożenie terrorystyczne, a stan wojenny jest wykorzystywany przez prezydenta do legitymizacji nielegalnych zatrzymań i zwalczania opozycji politycznej.

8 grudnia: trójka aktywistów w Birmie zostało aresztowanych za udział w pokojowej manifestacji antywojennej.

Trójka Kaczinów została skazanych na karę pół roku pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 320 USD za udział w pokojowej demonstracji sprzeciwiającej się walce zbrojnej pomiędzy birmańskim wojskiem a Armią Wyzwolenia Kaczinu. Wyrok został skrytykowany przez obrońców praw człowieka, którzy potępili działalności rządu Birmy wobec mniejszości etnicznych zarówno w kwestii Kaczinów jak i Rohingja. Swoją sprzeciw zgłosiły również ambasady Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, natomiast delegacja z Unii Europejskiej wezwała do ponownego rozpatrzenia wyroku, który jest sprzeczny z podstawowymi wartościami demokratycznego państwa, takimi jak wolność słowa czy prawo do pokojowych manifestacji.

10 grudnia: Malezja i Singapur rozwiążą spór terytorialny w oparciu o prawo.

W wywiadzie prasowym premier Malezji – Mahathir Mohamad, rozwiął wszelkie wątpliwości dotyczące sporu o zasięg granic morskich i powietrznych z Singapurem. Zapewnił, że obie strony są gotowe podjąć negocjacje w ramach obowiązujących norm prawnych. Spór dotyczy zasięgu granic powietrznych singapurskiego portu lotniczego Seletar, a także granic morskich malezyjskiego Portu Johor. Premier Malezji zapewnił, że relacje bilateralne między państwami nie ucierpią na skutek negocjacji w sprawie granic terytorialnych.

11 grudnia: dwóch dyrektorów wietnamskiej spółki państwowej zostało aresztowanych za defraudację.

Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego poinformowało, że były dyrektor państwowej stoczni Vinashina - Truong Van Tuyen oraz obecny zastępca dyrektora -Pham Thanh Son, zostali aresztowani pod zarzutem defraudacji firmowych pieniędzy o łącznej kwocie 4,5 mln USD za pośrednictwem depozytów w Ocean Bank. Dwóch innych dyrektorów tej firmy zostało skazanych na śmierć za kradzież 11,3 mln USD w latach 2006-2008, co niemal doprowadziło do upadku firmy w 2010 roku. Rząd Wietnamu intensyfikuje swoje wysiłki na rzecz walki z korupcją i przestępczością finansową, ale nadal państwo to zajmuje 107 pozycję na 180 możliwych w Indeksie Percepcji Korupcji.

11 grudnia: data wyborów parlamentarnych w Tajlandii została potwierdzona. W związku ze zniesieniem przez juntę zakazu działalności politycznej, obowiązującego od 2014 roku, Państwowa Komisja Wyborcza potwierdziła datę wyborów parlamentarnych wyznaczoną na 24 lutego 2019 roku. Łagodzenie restrykcji związanych z aktywnością polityczną w kraju rozpoczęło się już we wrześniu 2018 roku. Wybory były wielokrotnie odkładane, ale rosnące napięcie społeczne i presja na arenie międzynarodowej wpłynęły na militarystyczny rząd, który podjął realne działania umożliwiające przeprowadzenie wyborów parlamentarnych.

12 grudnia: filipiński Kongres przedłużył stan wojenny na południu kraju. Podczas wspólnej sesji legislacyjnej, parlamentarzyści przegłosowali wniosek przedłużenia stanu wojennego na Mindanao o kolejne dwanaście miesięcy stosunkiem głosów 235-28. Południe Filipin to niestabilny obszar, gdzie dochodzi do incydentów związanych z piractwem, działalnością ugrupowań komunistycznych, a także ekstremistów muzułmańskich. Doszło tam w 2017 roku do największych walk od czasu II Wojny Światowej, kiedy wojsko prowadziło operację odbicia miasta Marawi z rąk terrorystów z Państwa Islamskiego. Decyzja budzi jednak duże kontrowersje, ponieważ społeczeństwo obawia się, że prezydent - Rodrigo Duterte wykorzysta stan wojenny do walki z opozycją polityczną i przywrócenia dyktatury, która miała miejsce za rządów Ferdinanda Marcosa.

12 grudnia: prezydent Indonezji obiecuje większe wsparcie dla najuboższych w roku wyborczym. W kwietniu 2019 roku odbędą się wybory powszechne, w których Joko Widodo kolejny raz zmierzy się z Prabowo Subianto o najwyższy urząd w państwie. Ostatnia informacja ministra ds. społecznych z pewnością przyczyni się do zwiększenia poparcia urzędującego prezydenta. Agus Gumiwang Kartasasmita poinformował, że rząd dwukrotnie zwiększy dotacje dla najbiedniejszych obywateli w 2019 roku do kwoty 2,6 mld USD. Zgodnie z oficjalnym stanowiskiem, decyzja została podjęta w ramach programu mającego na celu zmniejszenie poziomu ubóstwa w kraju.

13 grudnia: parlament Kambodży przegłosował zmiany łagodzące restrykcje nałożone na opozycję polityczną. Zmiany prawne wprowadzone przez parlament pozwolą ponad stu byłym członkom Partii Narodowego Ocalenia Kambodży, rozwiązanej przez Sąd Najwyższy w listopadzie 2017 roku, na ponowne rozpoczęcie działalności politycznej. Byli politycy muszą jednak zwrócić się z oficjalną prośbą do premiera lub ministra spraw wewnętrznych. Nowelizacja jest wynikiem rozpoczęcia przez Unię Europejską procedur w listopadzie 2018 roku, mających na celu uniemożliwienie bezcłowego dostępu Kambodży do rynku UE, co wiązałoby się z ogromnymi stratami dla gospodarki.

14 grudnia: Rada Muzułmańska w Tajlandii zakazała małżeństw dzieci poniżej 17 roku życia. Napięcia społeczne wywołane małżeństwem 11-letniej dziewczynki z czterokrotnie starszym mężczyzną spowodowały, że Islamska Rada Tajlandii wydała zakaz małżeństwa dzieci poniżej 17 lat w całym kraju. Główny przywódca społeczności muzułmańskiej w Tajlandii zaakceptował nowe rozporządzenie w listopadzie 2018 roku. Odstępstwa od nowych przepisów

będą możliwe wyłącznie w przypadku pisemnej zgody rodziców lub pozytywnego wyroku islamskiego sądu. Komisarz Państwowej Komisji ds. Praw Człowieka w Tajlandii - Angkhana Neelapaijit, stwierdziła, że działania Rady Muzułmańskiej nie są wystarczające, a jakakolwiek możliwość wyjątków od stosowania nowego rozporządzenia nie ograniczy liczby związków małżeńskich z nieletnimi.

15 grudnia: sześciu posłów opuściło Zjednoczoną Narodową Organizację Malajów (UMNO). Sekretarz Generalny partii - Annuar Musa, potwierdził, iż otrzymał sześć listów, w których posłowie złożyli swoją rezygnację z członkostwa w partii. Jest to już kolejna grupa polityków, którzy zdecydowali się na opuszczenie głównej partii z koalicji Frontu Narodowego, który przegrał ostatnie wybory z Sojuszem Nadziei. UMNO zaraz po wyborach posiadało 54 miejsca w parlamencie, ale ostatni exodus polityków doprowadził do zmniejszenia tej liczby do zaledwie 37 miejsc.

16 grudnia: premier Malezji otrzymał tytuł honorowego doktora na uniwersytecie w Tajlandii. Podczas swojej dwudniowej wizyty w Tajlandii, Mahathir Mohamad odebrał na prywatnym Uniwersytecie Rangsit w prowincji Pathum Thani na północ od Bangkoku, tytuł doktora honoris causa sztuki. Podczas swojego przemówienia podkreślił rolę jaką pełni ASEAN w regionie, a także zwrócił uwagę, że w 2019 roku prezydencję obejmie Tajlandia, która będzie musiał sprostać oczekiwaniom pozostałych państw członkowskich. Była to druga podróż Mahathira do Tajlandii, od kiedy objął stanowisko premiera po majowych wyborach w Malezji.

17 grudnia: malezyjski bank CIMB zaprzecza doniesieniom o naruszeniu protokołów bezpieczeństwa. Drugi co do wielkości bank w Malezji i piąty w ASEAN z oddziałami w Singapurze, Tajlandii i Indonezji – CIMB, zaprzeczył doniesieniom pojawiającym się w mediach społecznościowych, świadczących o naruszenia procedur bezpieczeństwa i hakowaniu kont klientów indywidualnych. Nieprawidłowości miały dotyczyć jednej z usług transakcyjnych oferowanych przez bank - CIMB Clicks. W oficjalnym oświadczeniu wydanym przez bank można przeczytać, że wszystkie procedury bezpieczeństwa zostały dokładnie sprawdzone jak również wprowadzono nowe zabezpieczenia takie jak reCaptcha.

17 grudnia: prezydent Indonezji dąży do utworzenia z Batam specjalnej strefy ekonomicznej. W Batam od 17 lat panuje dualizm władzy, dlatego Joko Widodo podjął decyzję o przekształceniu obecnie funkcjonującej strefy wolnego handlu w specjalną strefę ekonomiczną. Za rządów prezydenta Suharto aż do późnych lat 90. Batam prosperował jako wolny port i rozwinął się jako strefa przemysłowa, zdolna przyciągnąć miliardy dolarów zagranicznych inwestycji, ponieważ inwestorzy skorzystali z wydajnego i kompleksowego centrum usług dla licencjonowania przedsiębiorstw oraz nabywania gruntów dzięki Urzędowi Rozwoju Batam. Jednak korzyści zaczęły zanikać po rozpoczęciu ery autonomii regionalnej w 2001 roku, co doprowadziło do pojawienia się dualistycznych władz administracyjnych. Skomplikowane rozliczenia z rządem centralnym w Dżakarcie zniechęciły zagranicznych inwestorów. Na mocy

ustawy z 2009 roku o specjalnych strefach ekonomicznych, utworzenie takiej strefy wymaga pełnego zaangażowania administracji danego regionu oraz władz centralnych. Dlatego Władze Rozwoju Batam wejdą teraz pod jurysdykcję lokalnej administracji Batam i to w ich kompetencjach będzie teraz wydawanie licencji dla nowych przedsiębiorstw.

17 grudnia: Malezja wniosła oskarżenie przeciwko Goldman Sachs. Władze Malezji wniosły oskarżenie przeciwko jednemu z największych banków inwestycyjnych na świecie Goldman Sachs i jego dwóm byłym pracownikom (Tim Leissner i Roger Ng Chong Hwa) w związku wyłudzeniem 2,7 mld USD, przekupywaniem urzędników i składaniem fałszywych zeznań podczas udzielania pomocy w emisji obligacji, które zwiększyłyby dochody z funduszu inwestycyjnego państwa 1MDB. Oprócz nich oskarżono o oszustwo dwóch byłych pracowników 1MDB - Jasmine Loo Ai Swan oraz Low Taek Jho. Rząd Malezji doąży do odzyskania utraconych środków finansowych poprzez założenie grzywn na oskarżonych, które wrosną do kwoty ponad 3 mld USD, po uwzględnieniu opłat otrzymanych przez Goldman Sachs za sprzedaż obligacji. Departament Sprawiedliwości USA zarzucił już Leissnerowi i Ngowi konspirację oraz pranie brudnych pieniędzy zdefraudowanych z 1MDB. W ubiegłym miesiącu Leissner przyznał się do stawianych mu zarzutów, a Roger Ng Chong Hwa został aresztowany w Malezji. Z kolei Low Taek Jho mimo postawionych zarzutów nadal przebywa na wolności. Goldman Sachs w oficjalnych oświadczeniach konsekwentnie zaprzecza wszelkim oskarżeniom i podkreśla swoją pełną współpracę z organami zajmującymi się sprawą funduszu 1MDB.

19 grudnia: przewodniczący Zjednoczonej Narodowej Organizacji Malajów (UMNO) zrezygnował ze stanowiska. Ahmad Zahid Hamidi zrezygnował z funkcji przewodniczącego UMNO i przekazał władzę w partii swojemu zastępcy - Datuk Seri Mohamad Hasan. Na decyzję miał wpływ nacisk pozostałych działaczy partii w związku z ostatnim exodusem 17 polityków tego ugrupowania politycznego. Po przegranych wyborach w maju 2018 roku Hamidi przejął kierownictwo po byłym premierze – Najib Razak, w wyborach wewnętrznych, które odbyły się w czerwcu. Pokonał on dwóch innych kandydatów: Khairy Jamaluddin i Tengku Razaleigh Hamzah. Kryzys w UMNO doprowadził do głośnej debaty odnośnie przyszłości politycznej tej partii. Jeden z głównych jej członków - Lokman Noor Adam, skomentował odejście Ahmada, iż jest to prezent do obecnego premiera Mahathira Mohamada. Dodał również, że Najib Razak powinien ponownie zostać przewodniczącym ugrupowania, mimo licznych zarzutów, które na nim ciążyą w sprawie afery korupcyjnej dotyczącej państwowego funduszu inwestycyjnego 1MDB.

20 grudnia: najstarszy syn premiera Kambodży zasiadł w Stałym Komitecie Kambodżańskiej Partii Ludowej. Rzecznik Kambodżańskiej Partii Ludowej poinformował, że najstarszy syn premiera Hun Sena - Hun Manet, został wybrany do Stałego Komitetu partii. W skład Stałego Komitetu wchodzi 37 najważniejszych członków elity politycznej, gdzie oprócz Hun Sena zasiada również minister spraw wewnętrznych - Sar Khenga oraz minister obrony - Tea Banh. Jest to najważniejsze ciało w państwie odpowiedzialne za wydawanie kluczowych decyzji.

20 grudnia: birmańskie wojsko wznowi działania w stanie Rakhine. W związku z dwoma incydentami, w których ucierpiały cztery osoby należące do buddyjskiej większości w kraju, rząd postanowił wznowić działalność wojska w tym regionie. W jednym z incydentów zaangażowany był przedstawiciel mniejszości etnicznej Rohingja. Napięcie społeczne w północnym Rakhine jest wysokie, ponieważ rząd stara się przyspieszyć proces repatriacji, ale Rohingja przebywający w obozach dla uchodźców w Bangladeszu odmówili partycypacji do czasu, aż zostanie im zagwarantowane przyznanie obywatelstwa i swobody przemieszczania się po kraju.

21 grudnia: Indonezja podpisała umowę w sprawie kopalni miedzi Grasberg. Rząd Indonezji zamknął długo oczekiwaną umowę o wartości 3,85 mld USD dzięki czemu państwowa firma górnicza PT Inalum uzyskała 51,23% udziałów w PT Freeport Indonesia. Na konferencji prasowej, prezydent Joko Widodo podkreślił, iż jest to historyczny moment, ponieważ Indonezja zdobyła większą kontrolę nad własnymi surowcami naturalnymi, zwłaszcza jeżeli chodzi o miedź. Dyrektor generalny ds. węgla i minerałów - Bambang Gatot Aryono, potwierdził, iż zezwolenie udzielone na wydobycie Freeport Indonesia obowiązuje do 2031 roku z możliwością przedłużenia o kolejnych 10 lat. Oprócz tego na mocy nowej umowy firma Freeport wybuduje hutę miedzi w ciągu pięciu lat oraz zainwestuje 14 mld USD w kopalnię. Z kolei dyrektor wykonawczy Inalum - Budi Gunadi Sadikin, powiedział, że Grasberg jest najbardziej zaawansowaną kopalnią miedzi na świecie z planami rozbudowy sieci tuneli z 700km do 1000 km.

22 grudnia: wojsko Birmy ogłosiło wstrzymanie ognia w walkach ze zbrojnymi ugrupowaniami mniejszości etnicznych. Birmańska armia ogłosiła wstrzymanie wszelkich operacji wojskowych na okres czterech miesięcy, zwłaszcza na północy i na wschodzie kraju, aby skłonić poszczególne grupy zbrojne do wznowienia procesu rozmów pokojowych. Do tej pory w procesie pokojowym zapoczątkowanym przez Aung San Suu Kyi w 2015 roku uczestniczyło dziesięć ugrupowań, ale rozmowy nie przynosiły skutku, ponieważ głównym warunkiem było wstrzymanie ognia przez armię, na co ta nie wyrażała zgody. Jedną z największych organizacji zbrojnych działającą na północnym-wschodzie Birmy - Narodowa Armia Wyzwolenia Palaungu, zaakceptowała decyzję wojska o wstrzymaniu operacji militarnych do końca kwietnia 2019 roku i wyraziła nadzieję na postęp w negocjacjach pokojowych.

24 grudnia: sąd w Birmie wysłuchał apelacji w sprawie aresztowanych dziennikarzy Reutersa. We wrześniu 2018 roku sąd skazał dwóch dziennikarzy Reutersa za posiadanie dokumentów zawierające tajemnice państwowe, którzy prowadzili śledztwo w sprawie zabójstwa 10 członków muzułmańskiej mniejszości etnicznej Rohingja przez większość buddyjską. Dwa miesiące później adwokaci skazanych złożyli apelację, podtrzymując argumentację, iż ich klienci padli ofiarą prowokacji zorganizowanej przez policjantów, którzy dokonali ich zatrzymania. Na rozprawie byli obecni przedstawiciele Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej i ONZ, którzy mają zagwarantować sprawiedliwy wyrok. Sąd nie podjął jeszcze żadnej decyzji w tej sprawie.

26 grudnia: Tajlandia po raz pierwszy mianowała kobietę na wysokie stanowisko w Komisji Papierów Wartościowych i Giełd. Zgodnie z oficjalnym oświadczeniem rządowym, premier Prayuth Chan-Ocha zatwierdził kandydaturę Ruenvadee Suwanmongkol na sekretarza generalnego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd. Ruenvadee Suwanmongkol, która obecnie pełni funkcję dyrektora generalnego Departamentu Egzekwowania Prawnego w Ministerstwie Sprawiedliwości obejmie nowe stanowisko pierwszego maja 2019 roku.

27 grudnia: komisja antykorupcyjna Tajlandii wstrzymała śledztwo w sprawie jednego z generałów. Generał Prawit Wongsuwan został zatrzymany w grudniu ubiegłego roku i postawiono mu zarzuty korupcji w związku z dużą kolekcją drogich zegarków. W toku śledztwa potwierdzono, że generał posiada w swojej kolekcji 22 zegarki o łącznej kwocie 1,2 mln USD. Sprawa wywołała oburzenie społeczne i zażądano dokładnego śledztwa komisji antykorupcyjnej w wojsku. Krajowa Komisja Antykorupcyjna poinformowała jednak, że w wyniku braku dowodów na działalność generała niezgodną z prawem oraz po przeprowadzeniu głosowania przy stosunku 5-3 postanowiono odrzucić sprawę przeciwko generałowi.

28 grudnia: Stany Zjednoczone wydały ostrzeżenie w sprawie lotniska w Manili. Departament Bezpieczeństwa Krajowego Stanów Zjednoczonych wydał oświadczenie, w którym ostrzega obywateli, że bezpieczeństwo na głównym lotnisku Filipin nie spełnia standardów Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, zachęcając tym samym podróżnych do zwiększonej ostrożności. W rankingu z lat 2011-2013 Międzynarodowy port lotniczy Ninoy Aquino był oceniony jako najgorszy port lotniczy na świecie, co skłoniło rząd Filipin do większych inwestycji. Ekspersi z Administracji Bezpieczeństwa Transportu USA po przeprowadzeniu audyty nadal dopatryli się wielu nieprawidłowości, co ma bezpośredni wpływ na poziom bezpieczeństwa na lotnisku.

28 grudnia: sąd w Wietnamie nakazał wypłacić rekompensatę firmie Grab. W maju 2017 roku rozpoczął się proces sądowy, w którym główna korporacja taksówkowa - Vinasun, złożyła pozew przeciwko firmie Grab, oferującej usługi transportowe dzięki aplikacji mobilnej w Wietnamie od 2013 roku. Vinasun oskarżyło Grab o straty zysków w wysokości 1,8 mln USD. Sąd w Ho Chi Minh orzekł, że Grab musi zrekompensować firmie Vinasun 206 tys. USD odszkodowania za poważne naruszenie przepisów prawnych dotyczących transportu. Dodał również, iż nie ma podstaw do żądania pełnej rekompensaty w wysokości 1,8 mln USD, ponieważ nie ma dowodów potwierdzających, że Grab był jedynym powodem strat wietnamskiej korporacji taksówkowej. Przedstawiciele firmy Grab zapowiedzieli już, że złożą odwołanie od wyroku w tej sprawie, a także oskarżą Vinasun o zniesławienie.

28 grudnia: birmańska armia oskarżyła zbrojne ugrupowania o złamanie warunków wstrzymania ognia. Przedstawiciele birmańskiej armii poinformowali o incydencie w stanie Shan, w którym wojsko zostało zaatakowane przez Armię Prowincji Shan (Shan State Army) w wyniku czego zginęło kilku żołnierzy. Doniesienia zostały zdementowane przez zbrojne ugrupowania mniejszości etnicznych, jednak może to wpłynąć na rozmowy pokojowe i

ewentualne przedłużenie wstrzymania ognia, które wstępnie ma obowiązywać do końca kwietnia 2019 roku.

30 grudnia: premier Malezji potwierdził, że przekaze władzę Ibrahimowi. Mahathir Mohamad potwierdził, że wywiąże się z obietnicy, którą złożył swojej koalicji politycznej - Sojusz Nadziei, kiedy obejmował urząd premiera. Ogłosił wtedy, że po dwóch latach przekaze władzę Anwarowi Ibrahimowi, który obecnie jest przewodniczącym Partii Sprawiedliwości Ludowej, będącej głównym ugrupowaniem politycznym w Sojuszu Nadziei. Mohamad stwierdził, że mimo zachęt innych członków partii do ukończenia pełnej, pięcioletniej kadencji, zamierza zrezygnować ze stanowiska na rzecz Anwara Ibrahima.

KOMENTARZ:

- 1. W ostatnim miesiącu na szczególną uwagę zasługują dwa wydarzenia: deklaracja Mahthira o przekazaniu władzy Anwaowi Ibrahimowi oraz zaostrzenie się sytuacji w północnej Birmie.** Od momentu odzyskania przez Malezję niepodległości władzę sprawowała koalicja Frontu Narodowego, jednak afera korupcyjna z premierem Nijibem Razakiem przyczyniła się do jej przegranej na rzecz koalicji Sojusz Nadziei. Partia Malezyjskie Stowarzyszenie Chińczyków, należąca do Frontu Narodowego domagała się po swoim zjeździe rozwiązania koalicji w obecnym kształcie i powołania nowego sojuszu, jednak decydujący głos posiada główna partia, a mianowicie Zjednoczona Narodowa Organizacja Malajów (UMNO), która nie wyraziła na to zgody. UMNO zmaga się jednak z większymi problemami, ponieważ od czasu wyborów jej szeregi opuściło aż 17 posłów, co znaczy, że z 54 miejsc w parlamencie pozostało jej już tylko 37. Rezygnacja Najiba Razaka z funkcji przewodniczącego partii i zastąpienie go przez Ahmada Zahida Hamidiego najwidoczniej nie wpłynęła pozytywnie na sytuację wewnętrzną w UMNO. Masowa rezygnacja posłów z członkostwa w partii była prawdopodobnie głównym powodem rezygnacji przewodniczącego UMNO, który został tymczasowo zastąpiony przez wiceprzewodniczącego - Datuk Seri Mohamad Hasan. W związku z rezygnacją Hamidiego pojawiły się jednak głosy, że były lider Najib Razak powinien ponownie stanąć na czele opozycji, mimo kilkudziesięciu zarzutów korupcyjnych i postępowania karnego w sprawie państwowego funduszu inwestycyjnego 1MDB. Odbudowa zaufania społecznego będzie wielkim wyzwaniem, niezależnie od tego kto przejmie władzę w UMNO i nad Frontem Narodowym. Tymczasem premier Mahathir Mohamad może spokojnie realizować swój program wyborczy i wykorzystać słabość opozycji i jej dezorganizację. Zwłaszcza, iż po raz kolejny potwierdził, że nie zamierza pełnić funkcji premiera przez całą, pięcioletnią kadencję. Po dwóch latach przekaze władzę obecnemu przewodniczącemu Partii Sprawiedliwości Ludowej – Anwar Ibrahim, który zastąpił Mohamada po tym jak objął urząd premiera. Głównym powodem takiej decyzji jest wiek obecnego szafa rządu Malezji, ponieważ ma on już 93 lata.
- 2. Sytuacja w Birmie wciąż jest bardzo napięta, choć decyzja o wstrzymaniu wszelkich operacji militarnych przez wojsko może pozytywnie wpłynąć na proces pokojowy zainaugurowany przez Aung San Suu Kyi w 2015 roku.** Brak pomysłu na zarządzanie wieloetnicznością w wpływa na destabilizację sytuacji wewnętrznej tego państwa. Od sierpnia 2017 roku uwaga społeczności międzynarodowej skupiona jest na muzułmańskiej mniejszości

etnicznej Rohingja, która stała się obiektem prześladowań po ataku Arakańskiej Armii Zbawienia Rohingjów na posterunki policji i bazę wojskową. W wyniku zdecydowanej kontrofensywy birmańskiej armii (Tatmadaw) ponad 700 tys. przedstawicieli Rohingja uciekło do sąsiadującego Bangladeszu i innych państw regionu. W ostatnim czasie władze Birmy starają się uruchomić program repatriacji, ale Rohingja nie chcą wziąć w nim udziału, dopóki rząd nie zagwarantuje im nadania pełnego obywatelstwa i swobody przemieszczania się po Birmie, co uniemożliwia powrót imigrantów. Oprócz praw mniejszości etnicznych w Birmie kontrowersje budzi również wolność prasy, ponieważ w toku jest apelacja dwóch dziennikarzy Reutera skazanych na karę siedmiu lat pozbawienia wolności za posiadanie dokumentów z tajemnicami państwowymi, którzy badali sprawę zabójstwa 10 członków Rohingja przez większość buddyjską. Adwokaci skazanych złożyli apelację, podtrzymując argumentację, iż ich klienci padli ofiarą prowokacji zorganizowanej przez policjantów, którzy dokonali ich zatrzymania, aby uniemożliwić im kontynuację śledztwa dziennikarskiego. Ponadto, na początku grudnia dokonano zatrzymania trójki aktywistów należących do mniejszości etnicznej Kaczinów, którzy wzięli udział w pokojowej demonstracji sprzeciwiającej się walce zbrojnej pomiędzy birmańskim wojskiem a Armią Wyzwolenia Kaczinu. Zostali skazani na pół roku pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 320 USD. Swój sprzeciw, podobnie jak w przypadku dziennikarzy Reutera, zgłosiły ambasady Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, natomiast delegacja z Unii Europejskiej wezwała do ponownego rozpatrzenia wyroku, który jest sprzeczny z podstawowymi wartościami demokratycznego państwa, takimi jak wolność słowa czy prawo do pokojowych manifestacji. Decyzja ogłoszona przez Tatmadaw pod koniec roku o wstrzymaniu ognia w walkach ze zbrojnymi ugrupowaniami mniejszości etnicznych może jednak świadczyć o zmianie polityki i chęci zakończenia procesu pokojowego rozpoczętego przez Radcę Stanu Birmy – Aung San Suu Kyi. Wstrzymanie operacji militarnych wstępnie ma potrwać do końca kwietnia 2019 roku, ale już kilka dni po ogłoszeniu tej decyzji stało się jasne, że będzie to bardzo trudne do osiągnięcia. Przedstawiciele birmańskiej armii poinformowali o incydencie w stanie Shan, w którym wojsko zostało zaatakowane przez Armię Prowincji Shan (Shan State Army) w wyniku czego zginęło kilku żołnierzy. Doniesienia Tatmadaw zostały zdementowane przez przedstawicieli Shan, ale może to wpłynąć na szybsze wznowienie operacji wojskowych. Duża liczba zbrojnych ugrupowań w Birmie, reprezentujących różne postulaty i mniejszości etniczne stwarza ryzyko kolejnych incydentów militarnych, które mogą uniemożliwić postęp w rozmowach pokojowych.



OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

